

”Det skapar investeringsmöjligheter, både för markägare och för finansbranschen. Det är väldigt många som vill investera i den här typen av åtgärder. Det går att skapa mer pengar än man tror.”

ALEKSANDRA HOLMLUND,
JÄGMÄSTARE

FOTO: MARTINA HOLMBERG

ORÖRT. Ett system med biokrediter skulle kunna möjliggöra för skogsägare att bli kompenserade för naturvårdsinsatser. Det skulle innebära en inkomstkälla som inte fordrar att skog avverkas.

Trädsparrare får betalt

Biokrediter för skogsägare ska rädda biologiska mångfalden

Snart kan skogsägare även få avkastning genom att låta skogen stå kvar. Med så kallade biokrediter ska det gå att få betalt för insatser för att skydda biologisk mångfald som inte hade blivit gjorda annars.

Biokrediter köps av företag som vill och snart måste förbättra sitt miljö- och hållbarhetsarbete.

Skog motsvarande 53 procent av Sveriges totala landareal är utsatt för stor förlust, och försämring av den biologiska mångfalden, visar en analys som Naturvårdsverket tillsammans med Skogsstyrelsen. Naturkrisen är minst lika allvarlig som klimatkrisen.

Aleksandra Holmlund, jägmästare som arbetat med skogsbruk och skogsinvesteringar såväl i Sverige som internationellt doktorerar i dag på biokrediter vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. Hon tittar på att utveckla modeller som ska kunna tillämpas i det svenska skogsbrukssystemet och har i sin forskning använt sig av två pilotprojekt, ett med Orsa

Besparingsskog och ett i Sörmland.

”Det var av ren frustration som jag kom in på detta. Det pratas så mycket om problemet med den biologiska mångfalden, men man ser inte möjligheterna och lösningarna. Jag är en person som ser möjligheter i det mesta”, säger Aleksandra Holmlund.

Hon såg möjligheten att göra något liknande som det som redan finns i form av kolkrediter i klimatarbetet.

”Där har man skapat ett system och en marknad för att minska koldioxidutsläppen och binda koldioxid eftersom man är medveten om klimat-

krisen. På samma sätt kan man se att en marknad för biologisk mångfald kan komma till, kopplad till bland annat de EU-krav som kommer och delvis redan finns för hur företag måste rapportera om sina fotavtryck på den biologiska mångfalden.”

I princip alla företag påverkar direkt eller indirekt den biologiska mångfalden. Biokrediter kan vara ett av många sätt att finansiera naturvård på för att gynna den biologiska mångfalden. Ett sätt att få in privat finansiering. All naturvård i dag är i princip statligt finansierad, åtminstone i Sverige och pengarna räcker inte till för all den naturvård som behöver göras.

”Det enda sättet man som skogsägare kan tjäna pengar på sitt skogsbruk är genom att avverka. Det finns inget annat system som belönar någonting annat än skogsproduktion. Ett system med biokrediter skulle kunna möjliggöra för skogsägare i Sverige att bli kompenserade för de naturvårdsinsatser de

gör”, säger Aleksandra Holmlund.

Storbritannien har redan ett system och en marknad för kolkrediter och nyligen lanserades också en finansieringsstrategi för biologisk mångfald där man tittar på privata finansieringsmöjligheter.

”Det skapar investeringsmöjligheter, både för markägare och för finansbranschen. Det är väldigt många som vill investera i den här typen av åtgärder. Det går att skapa mer pengar än man tror i ett sådant system”, menar Aleksandra Holmlund.

Nya Zeeland har också ett system för kolkrediter.

”Där är kolkrediter från skogen jättedyra. Som skogsägare i Nya Zeeland tjänar man väldigt bra på att skapa kolkrediter.”

Utmaningen är nu att skapa ett system för biokrediter som undviker samma misstag som den tidiga, frivilliga kolkreditmarknaden, utan konsensus kring ett accepterat regelverk.

”Det behöver ställas upp regler för hur trovärdiga biokreditprojekt ska vara utformade. Främst kring additionaliteten, att de går till naturvård som inte annars hade stöttats. Och om jag sparar skogen här, kommer jag att avverka mer någon annanstans? Nyckelfaktorerna för att undvika greenwashing måste ingå i ett regelverk för biokrediter”, säger Aleksandra Holmlund.

Att utmaningarna är många intygar Ulf Möller, segmentsansvarig för skog och lantbruk på Swedbank som också är med i projektet för biokrediter.

”Hur mycket, vad är rimligt att betala för biokrediter? Hur vi kontrollerar och mäter är en riktigt stor utmaning. Det enda vi egentligen har kommit på är antal kilo död ved per hektar, det kan vi uppskatta. Men hur uppskattar vi biologisk mångfald?” frågar han sig.

”Det som också är en utmaning är de långa tidshorisonterna. Man kan inte göra det här i tre år och så har man sett

en stor förändring. Det handlar snarare om decennier. Det är en utmaning i dagens kvartalsekonomi.”

Swedbanks roll i pilotprojektet är att vara med och finansiera och köpa de första biokrediterna.

”Men i projektet är vår roll också att vara med att utveckla detta till en kommersiell produkt”, förklarar Ulf Möller.

På Swedbank är man övertygad om att det finns ett antal företag som vill investera i biologisk mångfald och som vill använda det i sin marknadsföring som ett mer hållbart företag.

”Alla inser också att så som vi brukade skogen igår kommer vi inte att kunna bruka den i morgon. Men det innebär ett inkomstbortfall från det traditionella produktions-skogsbruket. Så grunden i modellen med biokrediter är helt enkelt att kompensera skogsägaren för inkomstbortfallet.”

PER OLOF LINDSTEN
per-olof.lindsten@di.se
08-573 650 00